

Bent Jensen
Vestergaard
Regissevej 2
5871 Frørup

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 19 FEB. 2009
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Johan Kristian Legarth
Sagsnr.: 2007-2002/57-0205
Dok.: JKL40287

1. Ved brev 15. maj 2007 klagede De til Justitsministeriet over, at Politiets Efterretningstjeneste i forbindelse med den såkaldte Dragsdahl-sag havde indskærpet Dem dels vilkårene for Deres arkivadgang, dels indholdet af den tavshedserklæring, De underskrev i forbindelse med, at De i 2004 fik adgang til Politiets Efterretningstjenestes arkiver.

Baggrunden for Politiets Efterretningstjenestes beslutning af 30. april 2007 om at indskærpe Dem *vilkårene for Deres arkivadgang*, var, at De i forbindelse med det oprindelige udkast til Deres indlæg, der (efterfølgende i en redigeret form) blev trykt i *Jyllands-Posten* den 14. januar 2007, efter tjenestens opfattelse havde videregivet oplysninger fra klassificerede dokumenter i Politiets Efterretningstjenestes arkiver til *Jyllands-Posten*. De havde derved efter tjenestens opfattelse tilsidesat pkt. 3 i vilkårene af 31. august 2004 for Deres arkivadgang, hvor det er anført, at De ikke vil kunne anvende "klassificeret materiale [...] med mindre der opnås samtykke fra udstederen". Et sådant samtykke forelå ikke.

Baggrunden for beslutningen om at indskærpe Dem *indholdet af den ovenfor nævnte tavshedserklæring*, var, at De i indlægget i *Jyllands-Posten* den 14. januar 2007 efter Politiets Efterretningstjenestes opfattelse havde overtrådt det tavshedspålæg, De havde modtaget i forbindelse med underskrivelsen af tavshedserklæringen, idet De i det nævnte indlæg i *Jyllands-Posten* uberettiget havde videregivet fortrolige personoplysninger. De havde således i indlægget – på grundlag af oplysninger i et internt dokument, der stammede fra Politiets Efterretningstjeneste – anført, at "PET anså Jørgen Dragsdahl for at være KGB-agent".

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 1510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Ved brev af 6. december 2007 oplyste Justitsministeriet, at ministeriet efter en gennemgang af sagen ikke fandt grundlag for at ændre Politiets Efterretningstjenestes beslutning om at indskærpe Dem vilkårene for Deres arkivadgang og indholdet af Deres tavshedserklæring.

Ved brev af 16. januar 2008 rettede De på ny henvendelse til Justitsministeriet vedrørende sagen.

I foråret 2008 var der herefter en række mundtlige drøftelser mellem Dem og Justitsministeriet, herunder et møde med deltagelse af bl.a. Statsministeriet og Politiets Efterretningstjeneste, vedrørende spørgsmålet om Deres adgang til efterretningstjenestens arkiver.

Ved brev af 28. august 2008 har De på ny rettet henvendelse til Justitsministeriet. De har i den forbindelse anført, at De ønsker ministeriets stillingtagen til de forhold, De har peget på i såvel dette brev som Deres tidligere brev af 16. januar 2008.

Ved brev af 16. september 2008 har De endvidere anmodet om aktindsigt i brevveksling mellem Politiets Efterretningstjeneste og Justitsministeriet til belysning af spørgsmålet om, hvordan ministeriet - i forbindelse med Dragsdahl-sagen - modtog oplysningerne fra efterretningstjenesten om, at det ikke umiddelbart kunne fastslås, under hvilke omstændigheder et bestemt internt dokument i Politiets Efterretningstjeneste var blevet udarbejdet.

Ved breve af 17. oktober og 12. december 2008 bragte De sagen i erindring.

Sagen blev herefter drøftet på et møde med deltagelse af Dem og justitsminister Brian Mikkelsen den 4. februar 2009.

Efter en gennemgang af sagen, skal Justitsministeriet bemærke følgende:

2. I forhold til beslutningen om at indskærpe Dem vilkårene for Deres arkivadgang som følge af, at De i Deres udkast til indlægget i Jyllands-Posten videregav oplysninger fra klassificerede dokumenter i Politiets Efterretningstjenestes arkiver til Jyllands-Posten, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke i Deres ovenfor nævnte breve peget på forhold, der berettiger, at De uden samtykke fra Politiets Efterretningstjeneste -

O P I

og således i strid med pkt. 3 i vilkårene for Deres arkivadgang – foretog den nævnte videregivelse.

I den forbindelse skal det bemærkes, at det forhold, at De på et møde hos Politiets Efterretningstjeneste den 12. oktober 2006 anmodede om at få afklassificeret flere dokumenter, der indeholdt oplysninger om Jørgen Dragsdahl, ikke kan føre til et andet resultat. Der var således ikke på tidspunktet for den nævnte videregivelse til Jyllands-Posten truffet afgørelse om en eventuel afklassificering af de pågældende dokumenter.

3. I forhold til beslutningen om at indskærpe Dem indholdet af Deres tavsheds erklæring som følge af, at De i indlægget den 14. januar 2007 i Jyllands-Posten – efter Politiets Efterretningstjenestes og Justitsministeriets vurdering – uberettiget har videregivet fortrolige personoplysninger, har De peget på en række forhold, der efter Deres opfattelse indebærer, at videregivelsen af oplysningen om, at "PET anså Jørgen Dragsdahl for at være KGB-agent" var berettiget.

I den forbindelse har De således bl.a. peget på, at det forhold, at journalist Jørgen Dragsdahl ikke er tiltalt eller straffet, er irrelevant, at det bør tillægges vægt, at journalist Jørgen Dragsdahl var en offentlig kendt person, herunder at DIIS-udredningen bruger udtrykket "nøglerolle" om journalist Jørgen Dragsdahl, at DIIS-udredningen også indeholdt oplysninger om en række navngivne personer som agenter for fremmed tjeneste, at Politiets Efterretningstjeneste ikke har villet gøre indsigelse imod, at Hans Davidsen Nielsen fra samme dokument i efterretningstjenestens arkiv har citeret efterretningstjenestens vurdering og karakteristik af journalist Jørgen Dragsdahl som Moskvas nr. 1 i Danmark, og at henvisningen til lov om PET-kommissionen er irrelevant.

Det bemærkes, at de nævnte bemærkninger i vidt omfang svarer til de synspunkter, De gjorde gældende i forbindelse med Deres oprindelige klage af 15. maj 2007 til Justitsministeriet, og ministeriet kan derfor for så vidt henholde sig til sit brev af 6. december 2007.

For så vidt angår Deres bemærkninger om, at både DIIS-udredningen "Danmark under den kolde krig" og Hans Davidsen-Nielsens bog "En højere sags tjeneste" indeholder oplysninger om navngivne personers forhold til fremmede efterretningstjenester, skal Justitsministeriet bemærke, at det beror på en konkret vurdering, om videregivelsen af fortrolige personoplysninger er berettiget i en bestemt situation. I denne vurde-

ring vil bl.a. indgå, hvilke oplysninger der er tale om, herunder deres personfølsomme karakter, formålet med videregivelsen af oplysningerne, og de omstændigheder under hvilke videregivelsen sker.

Særligt vedrørende Hans Davidsen-Nielsens bog "En højere sags tjeneste" – som også refererer dele af det omhandlede interne dokument fra Politiets Efterretningstjeneste – bemærkes det, at det ikke i bogen er anført, at det var Politiets Efterretningstjenestes opfattelse, at Jørgen Dragsdahl var KGB-agent.

4. De forhold, som De i øvrigt har peget på i Deres breve af 16. januar, 28. august, 16. september, 17. oktober og 12. december 2008, har efter Justitsministeriets opfattelse ikke betydning for spørgsmålet om at indskærpe vilkårene for Deres arkivadgang og indholdet af Deres tavsheds-erklæring.

Det bemærkes herved, at det efter Justitsministeriets opfattelse er uden betydning for spørgsmålet om overtrædelse af tavshedspålægget, om det, der er anført i de omtalte dokumenter i Politiets Efterretningstjenestes arkiver om Jørgen Dragsdahl, måtte være korrekt (det vil sige, om Jørgen Dragsdahl faktisk var KGB-agent). Tilsvarende er det efter ministeriets opfattelse uden betydning, hvilken karakter tjenestens vurdering af Jørgen Dragsdahls forhold måtte have haft – herunder om vurderingen havde været godkendt på højere niveau i tjenesten, eller om der alene var tale om en eller flere medarbejderes personlige vurdering.

Afgørende for, at De efter Politiets Efterretningstjenestes og Justitsministeriets opfattelse har overtrådt tavshedspålægget, er således, at der er videregivet oplysninger om en enkeltpersons mulige strafbare forhold, hvilket – som nærmere omtalt i Politiets Efterretningstjenestes og Justitsministeriets breve af 30. april og 6. december 2007 – må anses som en uberettiget videregivelse af fortrolige oplysninger om en enkeltperson.

5. For så vidt angår Deres anmodning om aktindsigt i brevveksling mellem Politiets Efterretningstjeneste og Justitsministeriet til belysning af spørgsmålet om, hvordan ministeriet modtog oplysningerne fra tjenesten om, at det ikke umiddelbart kunne fastslås, under hvilke omstændigheder et bestemt internt dokument var blevet udarbejdet, kan ministeriet oplyse, at ministeriet modtog de pågældende oplysninger telefonisk fra Politiets Efterretningstjeneste.

O P I

Der foreligger således ingen brevveksling mv. mellem ministeriet og efterretningstjenesten vedrørende det omhandlede spørgsmål, og ministeriet er således ikke i besiddelse af dokumenter omfattet af Deres aktindsigtsanmodning.

Det bemærkes i den forbindelse, at de oplysninger, som Justitsministeriet telefonisk modtog fra Politiets Efterretningstjeneste, i det hele er gengivet i ministeriets brev af 6. december 2007.

6. I forhold til de øvrige bemærkninger, som De er fremkommet med i Deres breve af 28. august, 16. september, 17. oktober og 12. december 2008, skal Justitsministeriet henvise til drøftelserne på mødet i ministeriet den 4. februar 2009.

Som aftalt på mødet har Justitsministeriet anmodet Politiets Efterretningstjeneste om en udtalelse om behandlingen af Deres anmodning af 23. juni 2008 om adgang til nærmere angivet materiale hos tjenesten.

Justitsministeren har endvidere i forlængelse af mødet kontakten PET-kommissionens formand og givet udtryk for vigtigheden af, at kommissionen giver forskere adgang til relevant materiale, så snart det er foreneligt med kommissionens arbejde.

Endelig vil Justitsministeriet på et nyt møde følge op på Deres bemærkninger om praksis vedrørende arkivadgang mv. hos Forsvarets Efterretningstjeneste samt Deres bemærkninger vedrørende erfaringerne fra Norge omkring adgangen til og anvendelsen af oplysninger i den norske sikkerhedstjenestes arkiver. Justitsministeriet vil hurtigst muligt vende tilbage til Dem med henblik på at aftale tidspunktet for det nævnte opfølgingsmøde.

7. Justitsministeriet skal meget beklage den sene besvarelse af Deres henvendelse af 16. januar 2008. Den lange sagsbehandlingstid skyldes dels, at ministeriets sagsbehandlere frem til modtagelsen af Deres brev af 28. august 2008 på grund af en misforståelse havde fået den fejlopfattelse, at De i forbindelse med mødet mellem Dem og ministeriet den 30. april 2008 havde fået endeligt svar på Deres brev af 16. januar 2008, dels det løbende arbejde med at vurdere de yderligere bemærkninger, som De er fremkommet med til sagen ved breve af 28. august, 16. september, 17. oktober og 12. december 2008 samt justitsministerens ønske om at afholde et personligt møde med Dem om sagen.

Justitsministeriet skal endvidere beklage, at De ikke i fornødent omfang er blevet orienteret om sagens gang, herunder om behandlingen af den i Deres brev af 16. september 2008 indeholdte anmodning om aktindsigt.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

BREVKOP